

Interpellatie van de heer Bart Laeremans tot de eerste minister over "de nieuwe verdragingsmaneuvers inzake de Plantentuin van Meise"

Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, op 13 januari en 10 februari hebben wij minister Laruelle uitvoerig aan de tand gevoeld in de commissie voor het Bedrijfsleven, die ook de restanten van Landbouw en Wetenschapsbeleid omvat.

We stonden daar niet alleen. Ook uw collega Doomst heeft de minister aan de tand gevoeld over de onwil vanuit Franstalige hoek om de Plantentuin over te hevelen naar de Gemeenschappen en over de nieuwe obstakels die worden opgeworpen vanuit Franstalige hoek, vanuit federale hoek, vanuit uw regering om die overheveling van de Plantentuin verder te bemoeilijken, met name door de invoering van taalkaders.

Dat is iets volkomen absurd. Eigenlijk had de Plantentuin al in 2001, ten laatste in 2002, overgeheveld moeten zijn, maar dat blijkt niet te lukken omdat men dat afhankelijk heeft gemaakt van een akkoord tussen de Gemeenschappen. Dat wil zeggen dat als een Gemeenschap tegenwerkt en tegendraads is, die Gemeenschap de overheveling kan blijven blokkeren. Dat is hetgeen nu gebeurt, niet alleen door toedoen van de Franse Gemeenschap, maar ook door toedoen van de federale regering die aan een instelling, die al jaren had moeten overgeheveld zijn, nu opnieuw federale taalkaders wil opleggen en daarmee de huidige taalverhoudingen door elkaar wil schudden. Reeds op 21 oktober 2008 heeft Vlaams minister-President Peeters in het Vlaams Parlement gezegd dat er eindelijk een volledig akkoord was met betrekking tot die overheveling. Het enige wat nog ontbrak, was de handtekening van Waals minister-president Demotte. Blijkbaar zit dat nu weer in een sukkelstraatje.

Men koppelde die overheveling op een bepaald moment aan de dialoog, die nu weer helemaal in gruzelementen ligt. Het dreigt erop uit te draaien dat de overheveling van de Plantentuin opnieuw voor maanden vertraagd wordt, minstens tot aan de volgende regionale verkiezingen.

Dat is absurd. Daardoor is een hele legislatuur in Vlaanderen verloren gegaan, een legislatuur die nuttig was geweest om de Plantentuin uit te bouwen en te moderniseren. U bent allemaal op de hoogte van de desastreuze toestand van de gebouwen, van het huidig patrimonium, dit alles omdat niemand zich nog verantwoordelijk voelt. De directeur van de plantentuin heeft zich in elk geval ondertussen verzet tegen dergelijk nieuw taalkader omdat hij op geen enkele manier daaraan kan meewerken. Zijn medewerking is vereist om tot dergelijk taalkader te komen. Dat is volkomen zinloos, zo'n taalkader. Hij heeft daar een heel uitvoerige argumentatie voor gegeven. Nu is men op het kabinet Laruelle al maanden bezig met die argumentatie van een dertien tot vijftien bladzijden te bestuderen. Wat men aan het doen is, is puur een vertraging om welke reden dan ook, omwille van een Franstalige politieke agenda.

Dat is eigenlijk allemaal mogelijk doordat de voogdij over die plantentuin sinds deze legislatuur, sinds de legislatuur-Leterme die nu door u wordt voortgezet, eigenlijk is overgegeven aan twee Franstalige ministers. Er was een soort van mondeling akkoord, een gentlemen's agreement, vanaf 2001 dat de voogdij zou worden gegeven aan een Vlaamse en een Franstalige minister, maar sinds deze legislatuur, geleid door een CD&V-premier, wordt de plantentuin eenzijdig vanuit Franstalige hoek beheerd, met alle gevolgen van dien, met alle verdragingsmanoeuvres van dien.

Dat kan natuurlijk niet blijven duren op die manier. Men heeft dat akkoord geschonden. Op die manier verhindert men elke logische afwikkeling van dit dossier. Ik neem aan dat uw

partij, mijnheer de eerste minister, ook alles in het werk zal stellen om zo'n absurde situatie niet langer te handhaven. Bijgevolg zou ik u een aantal vragen willen stellen, mijnheer de eerste minister. Ten eerste, kunt u meedelen waarom de voogdij over deze instelling werd toevertrouwd aan twee Franstalige ministers? Kan een van beide worden vervangen door een Vlaamse vice-premier of misschien, als dat dan niet kan, kan daar een Vlaamse minister aan worden toegevoegd? Voor mijn part mag u het zelf ook zijn, mijnheer de eerste minister, die de voogdij over deze plantentuin mee waarneemt. Zoals het nu gaat, kan het in elk geval niet verder.

Ten tweede, kunt u meedelen wat de relevantie is van een nieuw federaal taalakkoord voor een instelling die al lang had moeten overgeheveld zijn? Waarom stemt dit taalkader niet overeen met de al gemaakte afspraken tussen Vlamingen en Franstaligen? Nog eens, er was quasi een akkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap in oktober, dixit uw goede collega Kris Peeters. Enkel de handtekening ontbrak. In die omstandigheden is het toch absurd om nu nog ineens van alles te gaan afwijken via een nieuw taalkader.

Ten derde, klopt het dat de kwestie op de agenda werd geplaatst van de dialoog tussen de Gemeenschappen? Die vraag dateert van 11 februari. Het is ondertussen begin maart. De dialoog bestaat niet meer. Klopt het dat eigenlijk heel het verhaal nu over de regionale verkiezingen moet getild worden? Of kunt u er mee voor zorgen dat tenminste dit dossier toch wordt afgerond, zodat er dan toch een klein vijgenblad is waarmee Kris Peeters op communautair vlak dan naar de verkiezingen kan gaan? Hoe hoopt u het dossier vlot te trekken?

Eerste minister Herman Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laeremans, de voogdij over de plantentuin behoort, conform het criterium van de materiële bevoegdheden, tot de minister onder wie de Regie der Gebouwen ressorteert, de heer Reynders, en tot de minister onder wie het Wetenschapsbeleid ressorteert, mevrouw Laruelle.

De taalaanhorigheid van de betrokken ministers speelt ter zake geen rol. In een regering kunnen de betrokken ministers zelfs twee Vlamingen zijn. Het kunnen alle, mogelijke combinaties zijn. Op dit ogenblik zijn de twee bevoegde ministers, conform de materiële bevoegdheidsverdeling, effectief twee Franstaligen. Een zogenaamd herenakkoord of gentlemen's agreement uit 2001 om van voornoemde, bestuursmatig vanzelfsprekende lijn af te wijken – dat wil zeggen dat de voogdijministers de materiële bevoegdheid hebben –, is mij niet bekend. Ik heb mij ter zake laten bevragen. Een dergelijk herenakkoord of gentlemen's agreement is mij echter niet bekend.

Ten tweede, zolang de Plantentuin niet is overgeheveld, is een taalkader wettelijk vereist. Het gaat om een loutere toepassing van de wet, onafhankelijk van het tijdstip van de overheveling. Voor de stand van zaken met betrekking tot de vastlegging van een nieuw taalkader verwijs ik naar het antwoord van de minister van Wetenschapsbeleid, dat ik u kan bezorgen. Het antwoord werd gegeven op een vraag ter zake in de commissie voor het Bedrijfsleven van 10 februari 2009. Het was uw vraag. Ik las hier, terwijl u uw vraag nog aan het stellen was, het volgende citaat uit het antwoord van mevrouw Laruelle. “De recente uitspraken van de Raad van State en de herinnering van het Vast Comité voor Taaltoezicht hebben de noodzaak van een dergelijk taalkader voor de plantentuin onderstreept, los van de vraag tot overdracht.” In het antwoord van minister Laruelle staat ook de reactie van de heer Rammeloo, de directeur van de Plantentuin, die ik overigens goed ken. Zolang de plantentuin de bevoegdheid van de federale overheid is en voornoemde bevoegdheid niet is overgeheveld, is er voor de

plantentuin een verplichting om op genoemde wijze te werken. Ik ben niet op de hoogte gebracht van afspraken in dat verband tussen Vlamingen en Franstaligen. Ik herhaal dat, zolang de plantentuin een federale instelling is, de federale overheid binnen het federale kader haar bevoegdheid uitoefent.

Uw vraag met betrekking tot de verhouding met de Gemeenschapsdialoog. Op 17 december 2008 heeft Vlaams minister-president Kris Peeters in het Vlaams Parlement verklaard dat de Plantentuin deel uitmaakt van het contentieux in het kader van de Gemeenschapsdialoog. U kent de stand van zaken inzake die Gemeenschapsdialoog. Om uitvoering te geven aan de bepalingen van de bijzondere wet van 13 juli 2001 met betrekking tot de overheveling van de plantentuin is het dus aangewezen dat de Gemeenschappen hierover verdere afspraken maken.

Wat mijn algemene benadering van de stand van zaken in de Gemeenschapsdialoog betreft, verwijs ik naar mijn weliswaar kort antwoord op de interpellaties ter zake in de plenaire vergadering van de Kamer van volksvertegenwoordigers van 19 februari 2009.

Ten slotte, op uw laatste vraag, wat de vlottrekking van het dossier betreft, verwijs ik naar het antwoord dat ik zonet heb gegeven op de derde vraag. Het behoort tot de Gemeenschapsdialoog, waarvan ik hoop dat die na de regionale verkiezingen opnieuw zal opstarten. Conform de bijzondere wet van 2001 kan de Plantentuin van Meise worden overgeheveld nadat de Gemeenschappen hierover een samenwerkingsakkoord hebben gesloten. Het initiatief behoort tot de Gemeenschappen. Ik kan niet meer zeggen dan dat. Ze hebben dat op een bepaald ogenblik gelokaliseerd in de dialoog. Niets belet hen om dat buiten de dialoog te doen, maar ik kan vermoeden dat, vermits het behoorde tot de contentieux van de dialoog, men daarover pas zal spreken na de verkiezingen van 7 juni.

Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, uw antwoord stelt mij op alle vlakken, integraal en op elk onderdeel zwaar teleur. Ten eerste, u antwoordt dat u geen weet hebt van een herenakkoord. In elk geval is er een dergelijk akkoord geweest. U zat toen weliswaar niet in de meerderheid en u was niet bij het akkoord betrokken. Het akkoord is nadien echter wel nageleefd. Vanaf 2001 hebben altijd een Vlaamse en een Franstalige minister de voogdij over de plantentuin gehad, tenzij nu onder de huidige, dominant Franstalige regering. De huidige regering – Leterme Un of Van Rompuy Un, zoals sommigen ze noemen – wordt vooral door Franstaligen gesteund.

Zelfs indien er geen herenakkoord was, had u minstens over het evenwicht kunnen waken of had u kunnen aangeven dat de ene of de andere bevoegdheid naar een Vlaamse minister zou kunnen worden overgeheveld. U had minstens een covoogdij bij de zaak kunnen betrekken, waardoor drie ministers zich met de materie zouden kunnen bezighouden. Mij kan het niet schelen wie de voogdij zou uitoefenen. Het zou voor mij echter heel logisch zijn dat vice-eerste minister Vanackere mee bij het beleid van de Plantentuin van Meise zou worden betrokken. Nu loopt een en ander immers helemaal verkeerd.

Ten tweede, ik stel vast dat u zich achter het standpunt van minister Laruelle schaaft. U hebt heel selectief bepaalde elementen voorgelezen. In het bewuste debat van februari 2009 was immers ook uw hier aanwezige partijgenoot, de heer Doomst, betrokken. Hij zal mij niet tegenspreken. Hij was heel kritisch voor minister Laruelle. Mijnheer de eerste minister, het zou mij veel liever zijn geweest, mocht u zich achter het standpunt van de heer Doomst hebben geschaard, veeleer dan achter het standpunt van minister Laruelle, dat een puur formalistisch standpunt is en gewoon niet ter zake doet.

Nogmaals, op elk moment kan, zodra het akkoord er is, de plantentuin worden overgeheveld. Er is dus geen enkele behoefte aan een dergelijk taalakkoord. Integendeel, het taalakkoord zal verhinderen dat er snel een oplossing komt. Het geeft immers opnieuw voedsel aan allerlei Franstalige aspiraties om bijkomende eisen te stellen en de overdracht van de plantentuin te saboteren. Het taalkader is een instrument uit Franstalige hoek om de overheveling te bemoeilijken.

Mijnheer de eerste minister, ik heb het volgende aspect nog overgeslagen. Het gaat niet alleen om het feit dat er nu twee Franstalige ministers zijn. Minister Laruelle en minister Reynders behoren ook nog eens tot dezelfde partij, die een duidelijk militant-francofone agenda heeft, at zich nu veruitwendigt in de creatie van de noodzaak van een taalkader. Het is een compleet absurd en kunstmatig, formalistisch standpunt, dat de zaken enkel nog meer bemoeilijkt.

Ten derde, u boort alle hoop op een snelle afwikkeling de grond in. U antwoordt immers dat het dossier inderdaad deel uitmaakt van de communautaire dialoog. Het was een blunder van Vlaams minister-president Peeters om te verklaren dat het dossier tot het contentieux zou behoren. Hij heeft immers zelf op 21 oktober 2008 in het Vlaams Parlement verklaard dat het akkoord rond was. Er hoefde dus niet meer over te worden onderhandeld. Blijkbaar wordt door het sublieme, strategische vernuft van CD&V het hele dossier nu echter opnieuw aan nieuwe onderhandelingen, met allerlei, nieuwe compensaties, gekoppeld. Wij moeten opnieuw betalen voor een zaak waarvoor wij al verschillende keren hebben betaald. Dat had nooit mogen gebeuren. De zaken hadden nooit mogen worden gekoppeld. Blijkbaar gebeurt de koppeling echter nu opnieuw, met uw zegen.

Ik val bijna omver van verbazing over zo weinig strategisch, nuttig doorzicht. Het dossier in kwestie had al lang kunnen worden opgelost. Door geklungel, onvermogen, inertie en vooral door Franstalige onwil en sabotagepolitiek blijkt het dossier, dat al zes à zeven jaar had moeten zijn afgerond, absoluut onmogelijk af te wikkelen. Mijnheer de voorzitter, ik dien derhalve een motie in waarin ik vraag om alles in het werk te stellen om de overheveling van de Plantentuin van Meise zonder uitstel te bewerkstelligen. Ook vraag ik in afwachting de voogdij door een Nederlandstalige en een Franstalige minister te laten uitoefenen. Ten slotte vraag ik om iedere poging om de Plantentuin van Meise met een unitair taalkader op te zadelen, te staken.

Moties

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Bart Laeremans en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Bart Laeremans en het antwoord van de eerste minister, vraagt de regering

- alles in het werk te stellen om de Plantentuin van Meise zonder uitstel over te hevelen naar de Gemeenschappen;
- de voogdij over deze Plantentuin in afwachting daarvan gezamenlijk te laten uitoefenen door een Nederlandstalige en Franstalige minister;
- iedere poging om de Plantentuin op de valreep op te zadelen met een unitair taalkader te staken.”